

Umeå kommuns funktionshinderråd**Tid:** Fredagen den 9 april 2021 kl. 13.00-15.30**Plats:** Distansmöte

Beslutande: Tomas Wennström (S), ordförande, kommunstyrelsen
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Roland Samuelsson (S), för- och grundskolenämnden
Helena Smith (S), kulturnämnden
Anna-Karin Sjölander (C), tjug. ers. tekniska nämnden
Bassam Achour (S), äldrenämnden
Solveig Grubbström, Funktionsrätt Umeå
Maria Holmgren, Funktionsrätt Umeå
Jan-Olof Forsén, Funktionsrätt Umeå
Tim Johansson, Funktionsrätt Umeå
Monica Östensson, Funktionsrätt Umeå
Jenny Näslund, Funktionsrätt Umeå
Camilla Björnehall, tjug. ers. Funktionsrätt Umeå
Christina Hedström, tjug. ers. Funktionsrätt Umeå
Urban Clarin, tjug. ersättare, RTP

Övriga deltagare: Se nästa sida**Sekreterare:** §15–21
Tordleif Hansson**Ordförande:**
Tomas Wennström**Justerare:**
Solveig Grubbström Urban Clarin

BEVIS

Organ: Umeå kommuns funktionshinderråd
Sammanträdesdatum: 2021-04-09
Förvaringsplats: Kommunledningsstaben

Underskrift:
Tordleif Hansson, sekreterare

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Eva Westman Modig (M), kulturnämnden

Åke Gustafsson (C), äldrenämnden

Abbas Haghjo, Funktionsrätt Umeå

Tjänstepersoner och övriga

Elisabeth Nilsson, tillgänglighetsstrateg (§ 15–21)

Nelli Flores Nilsson, Detaljplanering (§ 16)

Helena Sjögren, Stöd och omsorg (§ 20)

Leif Karlsson, Stöd och omsorg (§ 20)

Monika Smedman, Stöd och omsorg (§ 20)

Peter Basun, Stöd och omsorg (§ 20)

Elmer Eriksson (M) adjungerad, utskott för funktionshinder och samverkan,
Region Västerbotten

Tordleif Hansson, sekreterare (§ 15–21)

§ 15

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att utse Solveig Grubbström och Urban Clarin till justerare

Ärendebeskrivning

Tomas Wennström (S) hälsar alla välkomna till dagens möte med Umeå kommuns funktionshinderråd, UFR.

På grund av rådande läge med Coronasmitta sker dagens sammanträde på distans.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 16**Detaljplan för Tomtebo 2:1 – information****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Området som omfattas av detaljplanen Tomtebo 2:1 ligger mellan Tomtebo och Carlshem. Syftet med detaljplanen är att bygga en skola, idrottsanläggning och en förskola. En mindre del av planområdet kan bebyggas med bostäder. I uppdraget ligger även att naturmiljön ska bevaras med en grön korridor och koppling till Grössjöns naturreservat. Malmvägen förlängs och kommer att förbinda Tomtebo med Kolbäcksvägen (E4/E12).

Planen omfattar en förskola med sex avdelningar, ett gruppboende med sex lägenheter och cirka åtta radhus. Skolan ska även innehålla särskola och det ska också byggas en idrottsanläggning med möjlighet till organiserade fritidsaktiviteter. Planen är överklagad till Mark-och miljödomstolen.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan när det ska ske samråd kring särskolan och gruppboendet?

Från kommunen svarar man att samrådsutskick sker enligt den lista man har för detta. När det gäller frågor om tillgänglighet ansvarar de kommunala förvaltningarna för det inom ramen för sina respektive ansvarsområden. Det är även möjligt att lägga till fler myndigheter och organisationer på listan över remissinstanser.

Funktionshinderrörelsens representanter uppmanar kommunen att fundera över hur funktionshinderorganisationerna kan inkluderas i arbetet. Det är en självklarhet att de ska vara med i beslutsprocesserna.

Kommunen menar att det är i Plan- och bygglagen, PBL, som kraven ställs. Dialogen bör ske i samband med projekteringen för att få mer inflytande. I detaljplaneskedet är det för sent.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att samråd enligt PBL:s bestämmelser är okej men att det krävs att funktionshinderrörelsen kommer in tidigare för att de ska få inflytande för sina frågor.

Kommunen informerar vidare att en tidig tanke var att skola och särskola skulle finnas i samma byggnad. Det skulle ge lägre kostnad om man kan samnyttja exempelvis kök. Exakt vad som sedan hänt i planprocessen kan inte funktionshinderrådet få besked om under mötet.

Strukturstudie för Tomtebo och Carlshem – slutredovisning /2018-12-20 bifogas protokollet.

Beredningsansvariga

Nelli Flores Nilsson

§ 17**Arbetsgrupp inför Temaråd i höst samt uppföljning från föregående möte****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar att utse Elisabeth Nilsson till sammankallande i en arbetsgrupp inför temarådet samt

att Christin Broman och Tomas Wennström ansvarar för att det även utses representanter från funktionshinderrörelsen och politiker i arbetsgruppen.

Ärendebeskrivning

Till funktionshinderrådets temaråd i höst har ämnena hälsa och rehabilitering föreslagits. En arbetsgrupp bör bildas för att förbereda mötet.

Funktionshinderrörelsens representanter menar som en uppföljning från föregående möte att det ofta blir en envägskommunikation vid föredragningarna. Det är viktigt att få med funktionshinderrörelsens synpunkter i diskussionen.

Varför blev ett antal skrivelser gällande rörelsehinderparkeringar i centrum vid Swedbank samt tillgänglighet kopplat till uteserveringar liggande så länge? Det borde bli en bättre återkoppling från presidiets sida.

Funktionshinderrörelsens representanter menar vidare att det är viktigt att frågorna som diskuteras vid funktionshinderrådets sammanträden förs vidare till de politiska nämnderna. Det är hela tanken med rådet.

Tomas Wennström (S) framhåller att det är viktigt att politikerna känner ansvar för att ta med sig frågorna till nämnderna och även återkopplar tillbaka till funktionshinderrådet.

Funktionshinderrörelsens representanter påtalar att respektive nämnd ska ta tag i frågorna. Det måste förändras strukturellt. Annars tappar vi respekten för rådet.

Tomas Wennström (S) föreslår att det skrivs in i protokollet om någon särskilt utsedd person har ansvar för ett visst ärende och att det sedan sker en återkoppling.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 18**Kollektivtrafikprogrammet****Beslut**

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Tillgänglighetsstrategen inleder med att informera om att kollektivtrafikprogrammet gäller fram till år 2025. Det har skickats in ett antal synpunkter från funktionshinderrörelsen. Det finns en besvikelse att fordonen inte nämns i programmet vilket beror på att upphandling av nya fordon inte är aktuell just nu.

Funktionshinderrörelsens representanter understryker att de har många synpunkter och vill veta vad politikerna tycker.

Tomas Wennström (S) menar att det är hårda skrivningar i remissvaren med tanke på att det finns arbetsgrupper som hanterar frågorna och även regelbundna träffar och redovisningar kring kollektivtrafikfrågor.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att de mött ett kompakt motstånd från UKF när det gäller tillgänglighetsfrågor. Så fort funktionshinderrörelsen tar upp frågor som rör tillgänglighet hänvisar UKF till Bus Nordic och tidigare regelverk.

Funktionshinderrörelsens representanter menar vidare att remissvaret inte innebär att de varit aktivt delaktiga i förslaget till program. Arbetsättet framkallar ett sådant här resultat. Man har inte arbetat utifrån FN-konventionen och alla kommunmedborgares behov. Det finns graverande inslag. Kostnadseffektivitet får inte sätta fokus på grupper som anses besvärliga eller kostar pengar. Funktionshinderrörelsen har inte använts som den expertgrupp den är.

Tomas Wennström (S) menar att det är viktigt att skilja på att delta i beslutsprocessen som är politisk och att ta in synpunkter.

Funktionshinderrörelsens representanter tar upp dispositionen av olika frågor i kollektivtrafikprogrammet och jämför ekonomi och tillgänglighet. Tillgänglighet får en halv sida i programmet varav en fjärdedels sida är nyproducerad text. Vad kommer att bli resultatet efter beslut när det gäller tillgänglighetsaspekterna?

Funktionshinderrörelsens representanter menar att de ska vara med i utformningen av beslut.

Tillgänglighetsstrategen tar upp att programmet inte behandlar bussarnas utformning. Det är viktigt att försöka förbättra Bus Nordic eftersom det finns som ett verktyg.

Anna-Karin Sjölander (C) framhåller att vi vill öka kollektivresandet. Återremissen av kollektivtrafikprogrammet gjordes för att få in fler synpunkter.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att det skickar en felaktig signal till medborgarna att grupper med funktionsnedsättningar inte prioriteras. Det hade inte förekommit om funktionshinderrörelsen hade fått vara med från början. Prioriteringar gäller endast hållplatser med många resenärer och hållplatser med låg trafiksäkerhet.

Tillgänglighetsstrategen nämner att det under arbetet med kollektivtrafikprogrammet har funnits en arbetsgrupp med representation från funktionshinderrådet. Det är ingen garanti till att man ändå ska tycka att man har varit delaktig. Man har inte lyckats nå hela vägen fram.

Helena Smith (S) lyfter fram delaktighet och samverkan. Bristerna kan ha med förväntningar att göra.

Ari Leinonen (S) sätter fokus på arrangemang. Det finns färre bilparkeringar vid fritidsanläggningarna. Det gäller även utanför tätorten. Det måste vara ett fokus på tillgänglighet.

Tillgänglighetsstrategen informerar om att avstånden i kollektivtrafikprogrammet mäts fågelvägen. Det kan bli en helt annan sak jämfört med den faktiska sträckan. En viktig fråga är hur vi ska arbeta med kollektivtrafik ut-
anför huvudlinjerna.

Funktionshinderrådet diskuterar även frågan om att protokollet bör delges
alla nämnder.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 19

Rapport från funktionshinderrådets samverkansgrupp**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Arbetsgruppen har haft några möten. Mycket av diskussionerna har rört samråd och samverkan. Funktionshinderrörelsen har lämnat ett förslag kring detta.

Tomas Wennström (S) betonar att det inom kommunen finns ett antal olika råd och samverkansgrupper. Arbetsformer och styrdokument skiljer sig åt väsentligt mellan dem. Frågan är hur samråd och samverkan kan komma in tidigt i processen? Det finns ett arbete att göra internt i kommunen för att förbättra processerna kring samråd och samverkan.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att vi inte har hittat våra arbetsformer ännu. Det finns långtgående lagkrav kring samråd och samverkan och vi är alla skyldiga att följa de lagar och regler som gäller.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter även fram att frågan kring samråd och samverkan har blivit större vilket är bra. Det kan leda till att kommunen i stort kan bli bättre på detta.

Tomas Wennström (S) menar att det behövs en gemensam plattform för ett systematiskt arbete med frågorna. Målsättningen är att det under nästa år kommer att tas fram en sådan plattform.

Roland Samuelsson (S) framhåller att systematiken även måste vara kvalitetssäkrad.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 20**Brukarundersökningar inom funktionshinderomsorgen****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

En gång per år genomförs en brukarundersökning inom funktionshinderomsorgen. Det är en nationell undersökning som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, ansvarar för och det är ungefär 140 – 150 kommuner som deltar.

Syftet med undersökningen är att den ska ge ett kunskapsunderlag till verksamheten, möjliggöra jämförelser samt ge brukarna en möjlighet att få ge synpunkter på verksamheten.

Resultaten i stort visar att Umeå kommun har något lägre värden jämfört med andra större kommuner avseende gruppboenden men ungefär lika bra värden när det gäller personlig assistans och servicebostad.

Tillgänglighetsstrategen ställer frågan om även privata utförare är med i undersökningen? Vidare saknas det frågor kring organisationen hos utföraren.

Från kommunens sida svarar man att det för brukarna som är målgruppen för undersökningen är enklast att svara på frågor som rör det närmaste. Frågorna är desamma på nationell nivå. Det bör dock absolut gå att utveckla verktyget och frågorna. Det är även möjligt att lägga in egna frågor i undersökningen. De privata utförarna har möjlighet att delta.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan om vilken hjälp man kan få att besvara enkäten och på vilka sätt den kan besvaras?

Från kommunen svarar man att det finns olika sätt att besvara enkäten. Det kan ske digitalt men det går även att besvara den på papper eller få

hjälp med att besvara den om man behöver det. Enkätresultatet fungerar därefter som diskussionsunderlag ute i verksamheterna.

Eva Westman Modig (M) menar att det är viktigt att kunna jämföra privata och kommunala utförare.

Beredningsansvariga

Peter Basun

Helena Sjögren

Leif Karlsson

Monika Smedman

§ 21

Övriga frågor

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att skriftliga synpunkter på verksamhetsberättelsen 2020 skickas till tillgänglighetsstrategen senast fredag 16 april

att skriftliga synpunkter på verksamhetsplanen 2021 skickas till tillgänglighetsstrategen senast fredag 16 april

att verksamhetsberättelse 2020 och verksamhetsplan 2021 fastställs vid nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse 2020

Verksamhetsberättelsen för 2020 är ännu inte fastställd.

Verksamhetsplan 2021

Verksamhetsplanen för 2021 är ännu inte fastställd.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson